

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119227598
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:6119227598.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., so sídlom Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4-Michle, Česká republika, konajúceho v slovenskej republike prostredníctvom UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Šancová 1/A, 813 33 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 251 336, právne zastúpenému: HMG LEGAL, s.r.o., so sídlom Červeňova 14, 811 03 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 885 459, proti žalovanému: Y. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W., o zaplatenie 240,15 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 8Csp/117/2019-170 zo dňa 04.12.2019 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Žalobu zamietá.
II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal nároku na zaplatenie sumy 240,15 eura s prísl. ako dlhu žalovanej zo zmluvy o povolenom prečerpaní, na základe ktorej jej poskytol úver do výšky 200 eur pri úrokovej sadzbe 14 % ročne. Žalovaná zmluvou dohodnuté podmienky nedodrжала, splnenie tejto povinnosti má jej uložiť súd.

Súd konštatoval, že žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že medzi stranami sporu bola dňa 27.04.2017 uzatvorená zmluva o povolenom prečerpaní, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo forme povoleného prečerpania do výšky 200 eur. Žalovaná dostala sa do omeškania so splácaním úveru, preto žalobca listom z 03.10.2017 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žalovanú vyzval na úhradu celého zostatku úveru. Súd mal taktiež za zistené to, že žalovaná ako dlžníčka pri uzatváraní zmluvy o povolenom prečerpaní deklarovala, že je na materskej dovolenke s príjmom 230 eur a zároveň vystupovala v pozícii dlžníka vo vzťahu k W. a to vo vzťahu k splácaniu pôžičky s mesačnou splátkou 64 eur a v ďalších dvoch úverových vzťahoch s celkovou výškou 1.350 eur. Úver poskytnutý bankou je tak nevyhnutné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca ako veriteľ pri vynaložení odbornej starostlivosti mohol a mal predpokladať platobnú neschopnosť žalovanej. Žalobca napriek zákonnej povinnosti nepreukázal, že bonitu žalovanej skúmal iným spôsobom než len ňou deklarovateľnými údajmi. Zároveň nie je zrejmé akým spôsobom posúdil reálnu schopnosť žalovanej riadne a včas vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky formou povoleného prečerpania dosahujúce takmer výšku jej mesačného príjmu za existencie ďalších záväzkov žalovanej. Nepreukázal ani skúmanie ďalšej zaťaženia žalovanej prostredníctvom príslušných databáz a registrov, preto musí niesť následky, ktoré sa prejavujú v neschopnosti žalovanej splácať dlžnú sumu. Žalobca zvýšil, či už úmyselne alebo

konaním hrubo odporujúcim odbornej starostlivosti zadĺženosť žalovanej a jeho konanie odporuje dobrým mravom. Preto žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

Pri právnom posúdení odkázal na ustanovenia Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - § 1 ods. 3, § 2 písm. a), b), na ustanovenia Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - § 7 ods. 1, ods. 16, ods. 17, § 11 ods. 2 a na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 262 ods. 1, § 255 CSP konštatujúc, že žalovaná bola v plnom rozsahu úspešná, patril by jej nárok na náhradu trov konania v plnej miere, keďže jej žiadne trovy nevznikli, preto jej ich nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) Civilného sporového poriadku. Podľa žalobcu z rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nedodrжал povinnosti stanovené veriteľom poskytujúcim spotrebiteľské úvery, teda že pri posudzovaní bonity žalovanej nepostupoval s dostatočnou odbornou starostlivosťou. Z odôvodnenia rozsudku však žiadnym spôsobom nevyplýva či mal súd prvej inštancie za preukázané, že zo strany žalobcu došlo pri posudzovaní bonity k hrubému porušeniu povinnosti alebo nie. Podľa žalobcu k hrubému porušeniu nemohlo dôjsť keďže z doložených listinných dôkazov je nepochybne zrejmé, že žalobca postupoval pri poskytovaní úveru žalovanej a pri posudzovaní jej bonity s dostatočnou odbornou starostlivosťou, vychádzal z tvrdení žalovanej o jej príjmoch a výdavkoch, ako aj z nahliadnutia do príslušných databáz, ktorých výsledky boli totožné s tvrdeniami žalovanej. Podľa žalobcu súd prvej inštancie svojvoľne a v rozpore s jednotlivými tvrdeniami žalobcu uzavrel, že žalobca nepreukázal splnenie povinnosti posudzovania bonity žalovanej. Samotná skutočnosť, že žalovaná mala v čase uzatvorenia zmluvy aj iné záväzky neznamena, že žalobca pri poskytovaní úveru nepostupoval s dostatočnou odbornou starostlivosťou. V tejto súvislosti poukázal aj na samotnú výšku úveru 200 eur. Súd prvej inštancie podľa žalobcu tak nedostatočne zistil skutkový stav veci a jeho zistenia odporujú reálnemu stavu veci ako aj platnej právnej úprave. Podľa žalobcu z rozsudku tiež nevyplýva akým spôsobom sa súd vysporiadal aj s prípadnými inými nárokmi žalobcu voči žalovanej. Z iných dôkazov je pritom nepochybné, že žalovaná vyčerpala sumu v celkovej výške 1.965,20 eura a uhradila 1.770 eur, aj keby súd pristupoval k úveru ako bezúročnému a bezpoplatkovému, mal žalobcovi priznať nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Tento nedostatok spôsobuje znemožnenie žalobcovi ako strane aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru o existencii dôvodu pre zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku.

4. Súd prvej inštancie zamietnutie žaloby založil na úvahe a z nej vyplývajúcom závere, že žalobca nepreukázal, že bonitu žalovanej skúmal iným spôsobom než len ňou deklaroványmi údajmi a nemal preukázať ani skúmanie jej zaťaženia prostredníctvom príslušných databáz a registrov, čo má svedčiť o neposúdení bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou, v dôsledku čoho má byť neposkytnutie ochrany žalobcovi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy medzi žalobcom a žalovanou, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods.

Podľa § 7 ods. 16 písm. b) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 17 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a § 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinností podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

5. V prvom rade je potrebné uviesť, že zo spisu nevyplýva to, že by súd prvej inštancie, ak mal pochybnosti o zisťovaní bonity žalovanej, resp. ak mal za to, že je potrebné preukázať, či žalobca údaje o osobných, príjmových a výdavkových pomeroch žalovanej uvedené v ňou predloženej písomnosti (č.l. 6 spisu) overil dôkazmi, vyzval žalobcu na predloženie listinných alebo iných dôkazov svedčiacich o splnení povinností veriteľa, ako mu ich ukladá § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. V dôsledku uvedeného nie je tak možné dospieť k záveru, že rozhodnutie, ku ktorému došiel, vychádza zo skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov.

6. Súd prvej inštancie, ako už bolo uvedené, zamietnutie žaloby s odkazom na § 7 ods. 16 písm. b) Zákona č. 129/2010 Z.z. založil na tom, že žalobca nepreukázal to, že posúdil schopnosť žalovanej splatiť úver (bod 16. rozsudku) a len pre doplnenie uviedol, že dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany žalobcovi s poukazom na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a názor Krajského súdu v Prešove uvedený v rozhodnutí 6Co/171/2016 z 27.10.2016.

7. Bez akýchkoľvek pochybností je jednou z povinností veriteľov poskytujúcich úvery spotrebiteľom povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa, čím sa sleduje nielen ochrana spotrebiteľa pred jeho možným nezodpovedným vstupovaním do záväzkových vzťahov a s tým súvisiacimi negatívnymi dôsledkami, ale sekundárne aj ochrana veriteľa, či už pred stratou možnosti žiadať jednorazové splatenie úveru pri porušení povinností dlžníka, alebo pred stratou nároku na cenu poskytnutého úveru, ktorou sú zmluvou dohodnuté úroky.

8. Súd prvej inštancie bez toho, aby dal žalobcovi možnosť procesným spôsobom postupovať, žalobu, predmetom ktorej nebol len nárok na úroky, ale aj istinu úveru, zamietol a svoj záver tak založil na nepodložených úvahách. Jeho rozhodnutie tým nie je ani preskúmateľné, čo je v rozpore so zásadou spravodlivého procesu, ktoré pochybenie nebolo možné napraviť ani v odvolacom konaní. Odvolací súd, majúci za to, že odvolacie dôvody, ktorými žalobca argumentoval, sú danými, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), písm. c) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Súd prvej inštancie vec v priebehu ďalšieho konania opätovne prejedná a rozhodne. Posúdi a vyhodnotí splnenie povinností žalobcu ako veriteľa pri poskytnutí úveru žalovanej v zmysle správnosti alebo nesprávnosti jeho postupu pri výkone jeho predzmluvných, aj zmluvných povinností veriteľa. Ak žalobca nepreukáže splnenie svojich zákonných povinností, rozhodne v zmysle dôsledkov, ktoré vyplývajú zo zákona upravujúceho daný záväzkový vzťah, t.j. zo zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy.

Vzhľadom na odkaz súdu prvej inštancie na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co/171/2016 z 27.10.2016 a s ním súvisiacu aplikáciu § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, odvolací súd považuje za potrebné uviesť nielen to, že rozhodnutie, na ktoré súd prvej inštancie odkázal, vychádzalo z iných

skutkových okolností, ale aj to, že zákonná úprava v zmysle dôsledkov vyplývajúcich z nečinnosti, nesprávnosti alebo nepreukázania správnosti postupu veriteľov - § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. je jednoznačná a jasná a pre uvedené nie je namieste aktivizmus právnej interpretácie v rozpore s podstatou úverového vzťahu, ktorý je majetkovým vzťahom a ako taký nie je založený na altruistickej podstate, zmyslom ktorej, ak by na takej podstate založený bol, by bolo poskytnúť inému úžitok v zmysle peňažných prostriedkov bez očakávania toho, že z neho nebude mať nielen profit (úroky), ale dokonca mu dlžník nevráti ani poskytnutú sumu (istinu).

10. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.